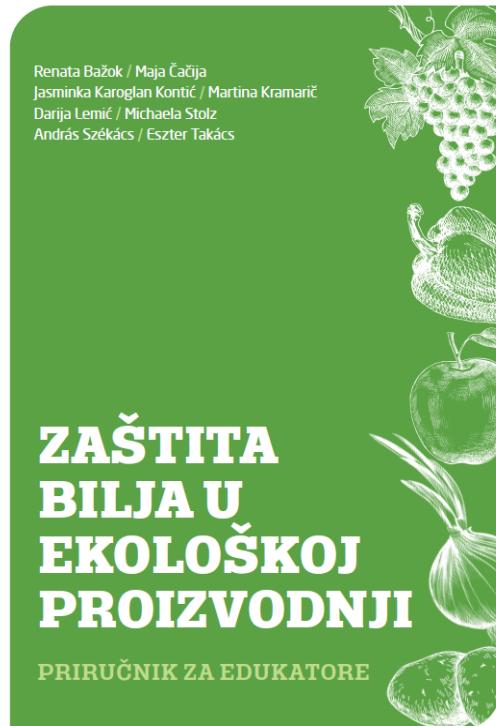


OSVRT

## ZAŠTITA BILJA U EKOLOŠKOJ PROIZVODNJI – PRIRUČNIK ZA EDUKATORE

U lipnju 2023. godine svjetlo dana ugledalo je još jedno vrijedno djelo, sveučilišni priručnik "Zaštita bilja u ekološkoj proizvodnji – priručnik za edukatore". Izdavač je **Sveučilište u Zagrebu Agronomski fakultet**, a međunarodni tim autora predvođen je bio urednicom priručnika, **prof. dr. sc.**



**Renatom Bažok.** U njemu su sudjelovale još tri nastavnice ovoga fakulteta, **izv. prof. dr. sc. Maja Čačija, prof. dr. sc. Jasminka Karoglan Kontić i izv. prof. dr. sc. Darija Lemić** te autori iz Austrije (**dr. sc. Michaela Stolz**, Biohelp), Slovenije (**Martina Kramarić, mag.**, Biotehniški centar Naklo) i Mađarske (**dr. sc. Eszter Takács**, **prof. dr. sc. András Székács**, MATE). Djelo je rezultat rada na projektu financiranu iz sredstava ERASMUS + programa, i pripremljeno je na pet jezika, engleskom, hrvatskom, mađarskom, njemačkom i slovenskom. Sve su verzije dopuštene u otvorenom pristupu na web-platformi: <https://topplantportal.eu/>, a hrvatska je verzija doživjela i svoje tiskano izdanje.

Priručnik je tiskan na 360 stranica sa sedam poglavlja i upotpunjeno je brojnim slikama (ukupno 206 slika) i tablicama (ukupno 32 tablica). U priručniku je razrađena problematika zaštite bilja u ekološkoj proizvodnji. Po svom je sadržaju specifičan jer obrađuje jedan od najznačajnijih ekoloških izazova s kojima se susreće poljoprivreda, a to je potreba za smanjenjem uporabe sredstava za zaštitu bilja u smislu da se ono svede na minimum ili u potpunosti izostavi, što je nužno i moguće u ekološkoj poljoprivrednoj proizvodnji. Stoga priručnik prati suvremene trendove u poljoprivredi pružajući, osim teoretskih postavki, praktična rješenja za provedbu edukacije poljoprivrednih proizvođača za zaštitu bilja u ekološkoj proizvodnji, kao i provedbu konkretnih mjera zaštite

bilja u ekološkom uzgoju. Uz teorijske postavke metoda participativne edukacije, u prvom su poglavlju vrlo ilustrativno prikazani primjeri organizacije i provođenja tih metoda, što svakako olakšava njihovo planiranje i provedbu. U drugom je poglavlju opisan opći pristup zaštiti od štetnih organizama u ekološkoj poljoprivredi, pri čemu je poseban naglasak stavljen na sve raspoložive metode i postupke kojima se sprječava pojava štetnih organizama, a to su: agrotehničke metode, jačanje otpornosti, očuvanje biološke raznolikosti te metode praćenja i prognoze štetnih organizama. Načela i pristupi suzbijanju štetnika, bolesti i korova obrađena su u tri sljedeća poglavlja. Svakoj pojedinoj grupi štetnih organizama pristupa se načinom koji odgovara osobinama štetnika. Tako je posebno objašnjen životni ciklus štetnih organizama; istaknuta je važnost poznavanja razvojnog stadija štetnika koji uzrokuje štete, kao i osnovnih morfoloških osobina na temelju kojih se mogu identificirati. Unutar poglavlja o problematici/mogućnostima suzbijanja štetnika i bolesti posebna je pažnja posvećena prepoznavanju simptoma šteta od štetnih organizama (ilustrirano mnogim primjerima) te metodama prognoze njihove pojave i određivanju rokova suzbijanja, što je praktičarima uvelike važno. U poglavlju koje govori o problematici/mogućnostima suzbijanja korova navedeno je mnogo podataka vezanih/važnih za identifikaciju štetnih biljnih vrsta, kao i podataka o različitim metodama i postupcima (agrotehničke mjere, mehaničke i fizikalne metode zaštite) kojima se sprječava pojava korova ili se provodi njegovo suzbijanje (metoda solarizacije, spaljivanje korova i sl.). U svakom od ova tri poglavlja (3. 4. i 5.) navedene su aktivne tvari koje su najnovijom EU-regulativom dopuštene za suzbijanje pojedine grupe štetnih organizama i opisane su najvažnije specifičnosti u vezi s njihovom primjenom. Za svako su potpoglavlje u poglavljima od 1 do 5 navedeni očekivani ishodi učenja, a na kraju svakog potpoglavlja nalazi se desetak primjereno osmišljenih pitanja koja čitatelju mogu poslužiti da ponovi gradivo koje je pročitao i tako učvrsti svoje znanje, čime se osigurava postizanje ishoda učenja.

Posebno poglavlje priručnika, poglavlje 7, donosi praktične smjernice za zaštitu pet važnih poljoprivrednih kultura (vinove loze, jabuke, krumpira, paprike i luka) u ekološkoj proizvodnji. U njima su u tablicama prikazane fenološke faze razvoja kulture, uzgojne mjere koje pridonose sprječavanju pojeve štetnih organizama te najvažniji štetnici i bolesti koji ih napadaju u pojedinim fenofazama razvoja, simptomi koje izazivaju, uvjeti koji pogoduju pojavi, metode prognoze i raspoložive mjere sprječavanja pojeve i suzbijanja u ekološkoj proizvodnji. Također su prikazne dominantne vrste korova u svakoj kulturi te je opisan pristup njihovu suzbijanju.

Ovo je djelo namijenjeno svima koji se bave ekološkom poljoprivredom i žele naučiti više, a posebno je namijenjeno budućim edukatorima, kao i polaznicima programa edukacije za zaštitu bilja u ekološkoj proizvodnji.

Čestitamo autorima na veliku trudu uloženu u pripremu udžbenika koji pridonosi značajnu napretku u sveučilišnim priručnicima, a svakako je i značajan doprinos zaštiti bilja u Hrvatskoj.

dr. sc. Katja Žanić

## NAJAVA

### **Poštovani članovi Hrvatskog društva biljne zaštite, drage kolegice i kolege!**

Vrijeme neumitno prolazi, pa se približava i održavanje našega tradicionalnog **66. Seminara biljne zaštite**. Zbog pandemije koja nas je sve poremetila, jubilarni 65. Seminar biljne zaštite održan je u prosincu 2022. godine, u nama neuobičajenu terminu.

U suglasju s vama vraćamo se na svoj stari termin, te će se **66. Seminar biljne zaštite** održati u razdoblju **od 6. do 9. veljače 2024. godine** u hotelu „AMBASADOR“ u Opatiji.

I ovaj put donosimo vam novosti s terena, kojih je u proteklom razdoblju bilo jako puno, novosti iz svijeta sredstava za zaštitu bilja, a govorit ćemo i o mogućnostima zaštite biološkim i alternativnim sredstvima i metodama, utjecaju klimatskih čimbenika na poljoprivredne kulture i šume, karantenskim organizmima u ozračju novog EU-zakonodavstva i još mnogim zanimljivim temama.

Osim stručnog dijela i predavanja, svrha našeg Seminara oduvijek je bila i radost druženja, razgovori s kolegama te razmjene mišljenja, jer samo jednom na godinu svi oni koji se u bilo kojem smislu bave zaštitom bilja nalaze se na jednom mjestu, na našem Seminaru u Opatiji.

Vjerujem da se svi radujete dolasku u Opatiju, druženju s kolegama, novim poznanstvima i obnovljenim starim prijateljstvima.

Sve obavijesti i detalje o Seminaru možete naći i na web-stranici Hrvatskog društva biljne zaštite, a dobit ćete ih i elektroničkom poštom na svoje adrese.

Za sve upite, kao i do sada, slobodno se obratite našoj poslovnoj tajnici, gospodi Marijani Jelić na e-adresu: [marijana.jelic@abeceda-agro.hr](mailto:marijana.jelic@abeceda-agro.hr)

Do susreta u Opatiji u veljači 2024. godine srdačno vas sve pozdravljam i neizmjerno se veselim susretu sa svima vama.

**Predsjednica HDBZ-a  
prof. dr. sc. Jasmina Igrc Barčić v.r.**